

- h) stosowanie środków ochrony roślin w sposób ograniczający ryzyko powstania odporności u organizmów szkodliwych.

Decyzje o wykonaniu zabiegów ochrony roślin powinny być podejmowane w oparciu o monitoring występowania organizmów szkodliwych, z uwzględnieniem progów ekonomicznej szkodliwości. Dokonując wyboru środków ochrony roślin należy brać pod uwagę ich selektywność. Ponadto, stosowanie środków ochrony roślin powinno być ograniczone do niezbędnego minimum, w szczególności poprzez zredukowanie dawek lub ograniczenie ilości wykonywanych zabiegów.

Korzystając ze chemicznych środków ochrony roślin należy wykorzystywać tylko i wyłącznie środki ochrony roślin zarejestrowane w Polsce dla danej uprawy. Aktualna lista środków ochrony roślin znajduje się na stronie Ministerstwa Rolnictwa (<http://www.minrol.gov.pl/pol/Informacje-branzowe/Wyszukiwarka-srodkow-ochrony-roslin>).

Stosowanie ogólnych zasad integrowanej ochrony roślin przez profesjonalnych użytkowników środków ochrony roślin zostało w Polsce uregulowane zostało przepisami ustawy z dnia 8 marca 2013 r. *o środkach ochrony roślin* (Dz. U. poz. 455) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. *w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin* (Dz. U. poz. 505). Obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin przez wszystkich profesjonalnych użytkowników środków ochrony roślin począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r. wynika z postanowień art. 14 dyrektywy 2009/128/WE oraz rozporządzenia nr 1107/2009. Artykuł 55 rozporządzenia nr 1107/2009/WE stanowi, że środki ochrony roślin muszą być stosowane właściwie. Właściwe stosowanie środków ochrony roślin obejmuje m.in. zgodność z postanowieniami dyrektywy 2009/128/WE, a od dnia 1 stycznia 2014 r. zgodność z ogólnymi zasadami integrowanej ochrony roślin, o których mowa w art. 14 oraz załączniku III do tej dyrektywy.

Ulotkę opracował M. Gawłowski za www.minrol.gov.pl

Główne założenia integrowanej ochrony roślin.

Integrowana ochrona roślin:

- to sposób ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi, polegający na wykorzystaniu wszystkich dostępnych metod ochrony roślin, w szczególności metod niechemicznych, w sposób minimalizujący zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska.
- wykorzystuje w pełni wiedzę o organizmach szkodliwych dla roślin (w szczególności o ich biologii i szkodliwości) w celu określenia optymalnych terminów dla podejmowania działań zwalczających te organizmy, a także wykorzystuje naturalne występowanie organizmów pożytecznych, w tym drapieżców i pasożytów organizmów szkodliwych dla roślin, a także postuluje się ich introdukcją.
- pozwala ograniczyć stosowanie chemicznych środków ochrony roślin do niezbędnego minimum i w ten sposób ograniczyć presję na środowisko naturalne oraz chroni bioróżnorodność środowiska rolniczego.

Narzędzia, wykorzystywane w integrowanej ochronie roślin:

- metodyki integrowanej ochrony roślin poszczególnych upraw,

Opracowane na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi metodyki dla poszczególnych upraw wskazują jeden ze sposobów wdrożenia ogólnych wymagań integrowanej ochrony roślin. Do tej pory opracowano metodyki dla następujących roślin:

Borówka wysoka, Borówka wysoka, Brzoskwinia, Burak cukrowy i pastewny, Burak ćwikłowy, Cebula, Chmiel, Czereśnia, Grusza, Jabłoń, Jęczmień ozimy i jary, Kalafior, Kapusta głowiasta, Kapusta pekińska, Len włóknisty, Lucerna siewna, Łubin wąskolistny, żółty i biały, Malina, Marchew, Ogórek w uprawie polowej, Ogórek szklarniowy pod osłonami, Papryka, Pieczarka, Pomidor w uprawie polowej, Pomidor pod osłonami, Por, Porzeczka, Pszenżyto ozime i jare, Sałata w uprawie polowej i pod osłonami, Seler, Słonecznik, Szparag, Śliwa, Truskawka, Tytoń, Wiśnia, Wyka siewna i kosmata,

- progi ekonomicznej szkodliwości patogenów – progi te określają, kiedy stosowanie chemicznej ochrony roślin staje się ekonomicznie opłacalne, tzn. przy jakiej liczbie organizmów szkodliwych dla roślin straty, jakie może on spowodować, przewyższają koszty jego chemicznego zwalczania,
- systemy wspomaganie decyzji w ochronie roślin – systemy te, bazujące na znajomości biologii organizmów szkodliwych, wskazują optymalny termin wykonania chemicznych zabiegów ochrony roślin.

Internetowy system sygnalizacji agrofagów.

Podmiot prowadzący: Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

System obejmuje cały kraj i zawiera wykaz upraw ważnych gospodarczo na danym terenie oraz listę agrofagów, które mogą wywołać znaczące szkody gospodarcze.

Sygnalizacja agrofagów

Podmiot prowadzący: Instytut Ochrony Roślin - PIB

System zawiera wyniki monitorowania w wybranych lokalizacjach poszczególnych stadiów rozwojowych agrofagów dla potrzeb prognozowania krótkoterminowego i jest uzupełnieniem sygnalizacji agrofagów prowadzonej przez PIORiN.

Monitoring zarazy ziemniaka

Podmiot prowadzący: Instytut Ochrony Roślin – PIB.

Kluczowymi elementami systemu są trzy aplikacje internetowe. Pierwsza służy do sygnalizowania terminu wykonania pierwszego zabiegu przeciwko zarazie ziemniaka w oparciu o dane meteorologiczne przekazywane ze stacji meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej z terenu całej Polski. Druga służy do sygnalizowania terminu wykonania pierwszego zabiegu przeciwko zarazie ziemniaka w oparciu o dane meteorologiczne przekazywane z polowych stacji meteorologicznych rozmieszczonych w województwach: wielkopolskim, dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, pomorskim, zachodniopomorskim i podkarpackim. Na podstawie wyników pomiarów temperatury, wilgotności względnej powietrza oraz opadów deszczu, sygnalizowany jest termin wykonania pierwszego zabiegu przeciwko zarazie ziemniaka. Trzecia aplikacja służy upowszechnianiu informacji o wynikach monitoringu plantacji ziemniaka z terenu całego kraju. Wyniki monitoringu zarazy ziemniaka bezpośrednio po ich wprowadzeniu do systemu są prezentowane w formie graficznej i tabelarycznej. Wyniki obserwacji polowych są wprowadzane do systemu raz w tygodniu przez przeszkolonych do realizacji tego zadania pracowników reprezentujących instytucje naukowe (COBORU, IOR-PIB) oraz ośrodki doradztwa rolniczego.

Monitoring rdzy brunatnej zbóż.

Podmiot prowadzący: Instytut Ochrony Roślin - PIB

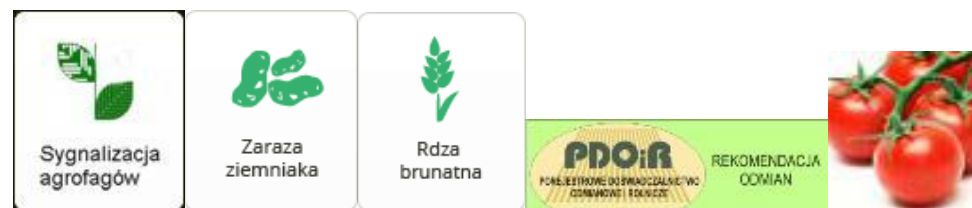
System umożliwia prezentację rozwoju rdzy brunatnej pszenicy oraz rdzy brunatnej żyta na wybranych plantacjach pszenicy, pszenżyta i żyta. Najważniejszym elementem systemu jest aplikacja opracowana z wykorzystaniem systemu CMS (Content Management System), która umożliwia graficzną i tabelaryczną prezentację informacji bezpośrednio po ich wprowadzeniu. Wyniki obserwacji polowych są wprowadzane do systemu raz w tygodniu przez przeszkolonych do realizacji tego zadania pracowników COBORU i IOR - PIB.

PDO Rekomendacja odmian

Podmiot prowadzący: Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych.

System wspomaganie decyzji przy doborze odmian do uprawy zawierający:

- Informacje dotyczące funkcjonowania programu porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego,
- Listy odmian zalecanych do uprawy w ramach poszczególnych gatunków i na obszarze poszczególnych województw,
- Publikacje wyników Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (w wersji elektronicznej),
- Aplikację ‘Porównanie odmian pod względem wybranych cech’ – pomocną przy dokonywaniu wyboru odmiany do uprawy,
- Aplikację ‘Charakterystyka odmian’ – umożliwiającą wyświetlenie charakterystyki wartości gospodarczej danej odmiany oraz informacji o jej wpisaniu do krajowego rejestru oraz danych dotyczących hodowcy, pełnomocnika i zachowującego odmianę,
- Wyniki doświadczeń z odmianami roślin ogrodniczych prowadzone przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych poza programem Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego.

Ogólne zasady integrowanej ochrony roślin.

1. nad chemiczne metody zwalczania organizmów szkodliwych przedkładać należy metody biologiczne, fizyczne i inne metody niechemiczne, jeżeli zapewniają one ochronę przed organizmami szkodliwymi;
2. zapobieganie występowaniu organizmów szkodliwych powinno być osiągnięte m.in. przez:
 - a) stosowanie płodozmianu,
 - b) stosowanie właściwej agrotechniki,
 - c) stosowanie odmian odpornych lub tolerancyjnych oraz materiału siewnego i nasadzeniowego poddanego ocenie zgodnie z przepisami o nasiennictwie,
 - d) stosowanie zrównoważonego nawożenia, wapnowania, nawadniania i melioracji,
 - e) stosowanie środków zapobiegających introdukcji organizmów szkodliwych,
 - f) ochronę i stwarzanie warunków sprzyjających występowaniu organizmów pożytecznych,
 - g) stosowanie środków higieny fitosanitarnej (takich jak regularne czyszczenie maszyn i sprzętu wykorzystywanego w uprawie roślin), aby zapobiec rozprzestrzenianiu się organizmów szkodliwych,